ДРЖАВНА МАТУРА

ДРЖАВЕН ИСПИТЕН ЦЕНТАР

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА

ШИФРА НА КАНДИДАТОТ

ЗАЛЕПИ ТУКА

МАКЕДОНСКИ ЈАЗИК И ЛИТЕРАТУРА

Време за решавање: 240 минути

јуни 2009 година

Шифра на ПРВИОТ оценувач

Запиши тука:

Шифра на ВТОРИОТ оценувач

ЗАЛЕПИ ТУКА

УПАТСТВО ЗА КАНДИДАТОТ

Внимателно прочитај го упатството. Не испуштај ништо.
Залепи ја едната шифра на означеното место на тестот (**„Шифра на кандидатот"**), а другата шифра на означеното место на **листот за одговори**.
Не врти страници и не почнувај со решавање на задачите сè додека не ти каже надгледувачот.
Тестот содржи задачи.
На задачите се одговара на еден од следните начини:
- со заокружување на буквата пред точниот одговор;
- со дополнување на речениците во понудените одговори;
- со подвлекување делови во приложените текстови (зборови, група зборови, реченици, пасуси).

Внимавај на јазикот и на правописот во одговорите. **Пишувај читливо.** Нечитливите одговори, нејасните поправки и заокружувањето на повеќе од предвидениот број опции се вреднуваат со нула (0) поени.
И во тестот и во листот за одговори пишувај исклучиво со пенкало и со кирилско писмо.
Одговорите на задачите напишани со молив се вреднуваат со нула (0) поени.
Препишувањето е најстрого забрането. Сите идентични или слични текстови, како и текстовите испишани со различни ракописи се вреднуваат со нула (0) поени.
Покрај секоја задача е даден бројот на поените за точниот одговор.
Задачите се одговараат прво во тестот. Откако ќе завршиш со одговарањето на прашањата во тестот, **одговорите на задачите пренеси ги на листот за одговори**, според Упатството за пополнување дадено во него.
Ти посакуваме многу успех!

ДРЖАВЕН ИСПИТЕН ЦЕНТАР

© ДИЦ 2009

ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА
ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА ДРЖАВНА МАТУРА

ПРАЗНА СТРАНИЦА

1 **Прочитај го внимателно извадокот од делото *Тартиф* од Жан Батист Молиер и одговори на поставените прашања.**

СЦЕНА СЕДМА

Тартиф, Елмира, Оргон

Тартиф
Госпоѓо, сè оди според мојот план,
Јас прегледав сè во сиот апартман,
Нема жив човек! Ах, во моја сте власт...

Оргон
Стојте! Запрете ја вашата луда страст!
Ова е вашиот крај, вашиот пад!
Се правевте светец, а вие сте гад!
Со ќерка ми треба да склопите брак,
А жена ми ја заведувате пак!
Не верував јас во клевети и лаги,
А ми ги лажевте суштествата драги;
Но нема како досега слеп да бидам –
Веќе не сакам пред очи да ве видам!

Елмира
(*На Тартиф*)
На ваква постапка морав да се решам,
Против своја волја требаше да грешам.

Тартиф
(*На Оргон*)
Зар верувате?

Оргон
Не матете ми ум!
Да ве нема оттука без најмал шум!

Тартиф
О, јас мислев...

Оргон
Но, кој ве прашува, кој?
Ај, напуштете го веднаш домов мој!

Тартиф
Напротив! Вие ќе си одите в час:
Овој дом е мој, ќе ви разјаснам јас,
Та вашиот ум е веќе сосем матен,
не јас, туку вие в стапица сте фатен.
Зошто јас знам неправдата да ја згазнам,
и добро знам лажливците да ги казнам.
Кому ќе му се одмазди Небото знае,
И кој треба тука верно да се кае.

Препев од француски јазик: Паскал Гилевски
Матица македонска, Скопје, 2002

(1.1) Што открива наведениот фрагмент од драмата?

1 поен

1 2

(1.2) Зошто Оргон настојува да го избрка Тартиф?

1 поен

1 2

(1.3) Како ја оценува својата постапка Елмира?

1 поен

1 2

(1.4) Каков вид драма е делото *Тартиф*?

1 поен

1 2

(1.5) На кој период од историјата на литературата припаѓа делото *Тартиф*?

1 поен

1 2

2 **Прочитај го внимателно извадокот од делото *Странецот* од Албер Ками и заокружи ги точните одговори на поставените прашања.**

Вечерта Марија дојде да ме бара и ме праша дали би сакал да се оженам со неа. Реков дека ми е тоа сеедно и дека би можеле тоа да го сториме ако го сака таа. Потоа сакаше да знае дали ја сакам. И одговорив, како што тоа веќе еднаш го сторив, дека тоа не значи ништо, но дека несомнено не ја љубам. „Зошто тогаш да се ожениш со мене?" рече таа. Ѝ објаснив дека тоа воопшто не е важно и дека ако таа сака, би можеле да се венчаме. Впрочем, таа го бараше тоа и јас се задоволив со едно да. Таа забележа тогаш дека бракот е сериозна работа. Одговорив „Не". Таа молкна еден момент и ме гледаше во тишина. Потоа почна да зборува. Таа сакаше едноставно да знае дали би го прифатила истиот предлог што би дошол од друга жена со која би одржувал исти врски. Реков: „Природно". Потоа таа се праша самата дали ме љуби, но за тоа ништо не можев да знам. Откако пак малку помолча, промрморе дека сум чуден, дека таа бездруго ме љуби поради тоа, но дека можеби еден ден поради истите причини ќе ѝ здодеам. Бидејќи молчев, зашто немав што да додадам, таа ме фати за рака смеејќи се и рече дека би сакала да се венча со мене. Одговорив дека тоа ќе го сториме тогаш кога таа ќе посака.

Превод од француски јазик: Бранко Пендовски
Култура, Скопје, 1966

(2.1) Во кое лице раскажува нараторот во наведениот извадок од романот? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Прво лице еднина.
Б. Второ лице множина.
В. Трето лице еднина.

(2.2) Според наведениот фрагмент, што посакува Марија? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Да се раздели.
Б. Да стапи во брак.
В. Да патува.

(2.3) Со која доминантна одлика е окарактеризиран главниот лик (Мерсо) во наведениот фрагмент и воопшто во романот? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Чувствителност.
Б. Рамнодушност.
В. Љубопитност.

(2.4) На кој период од историјата на литературата припаѓа овој роман? 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Романтизам.
Б. Реализам.
В. Модернизам.

(2.5) Филозофијата што ја застапува авторот во ова дело се темели на идејата: 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. човечкиот живот е апсурден.
Б. патот до успехот е тежок.
В. бракот е решение за сите проблеми.

(2.6) Определи во кое време е употребен глаголот „*реков*” во реченицата „*Реков дека ми е тоа сеедно и дека би можеле тоа да го сториме ако го сака таа*”. 1 поен

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Минато неопределено време.
Б. Минато определено несвршено време.
В. Минато определено свршено време.

3 **Прочитај го внимателно извадокот од романот *Чичко Горио* од Оноре де Балзак и одговори на поставените прашања.**

- Да знаете само како беа љубезни во првото време по своето мажење! -„Уф! Многу се измачувам." На секоја ѝ дадов близу осумстотини илјади франкови, и тие не можеа, а ни нивните мажи, да бидат сурови спрема мене. Ме пречекуваа кај нив дома: „Добри татко, седни овде, мили татко седни онде." Мојата чинија беше секогаш ставена на маса кај нив. Вечерав заедно со нивните мажи кои се однесуваа со почит спрема мене. Мислеа оти уште имам нешто. Оти тогаш не бев кажал ништо за моите работи. Еден човек што им дава на своите ќерки по осумстотини илјади франкови е човек што заслужил да се гледа убаво. И тие беа крајно внимателни, но поради моите пари. Светот не е убав. Го увидов јас тоа! Ме водеа со кола во театар и навечер останував кај нив до кога сакам. Со еден збор, тие им кажуваа на луѓето оти ми се ќерки и ме признаваа за татко. Јас, како што гледате, уште сум при свест и ништо не ми бега од умот. Сè беше заради парите и тоа ми го кинеше срцето. Гледав убаво оти тоа е лицемерство; но за злото немаше лек. Кај нив, јас не се чувствував толку пријатно како на масава, долу. Не знаев збор да кажам. А кога некој од тие светски луѓе ќе ги запрашаше тивко моите зетови: „Кој е овој господин?" - „Тоа е таткото со жолтици, богат е."

Превод од француски јазик: Вера Христова
Мисла, Скопје, 1972

(3.1) **Според наведениот извадок од романот, зошто ќерките го сакаат и го почитуваат таткото?** — 1 поен

____

____

(3.2) **Како таткото го оценува однесувањето на ќерките?** — 1 поен

____

____

(3.3) **Кога главниот лик во делото го открива вистинскиот однос на ќерките?** — 1 поен

____

____

(3.4) **Како е претставен животот во романот чиј извадок е наведен?** — 1 поен

____

____

(3.5) **Наведи го името на циклус од романи преку кој Оноре де Балзак го прикажува француското општество во деветнаесеттиот век.** — 1 поен

____

4 **Внимателно прочитај ги дадените песни и заокружи ги точните одговори на поставените прашања.**

А.
Бре ти, малечко, писано,
даљ' си од мајка родено
иљ' си от земја никнато,
иљ' си от бога паднато?
Нит сом от бога паднато,
нито от земја никнато,
тук' сом од мајка родено,
со бистра вода к'пано,
со слатко млеко доено!

Б.
Ономоно, дономоно;
триафиле, карафиле;
стото-пито, моногито;
љајтин, гујтин;
суезе, сукезе;
делимар, кокошар;
зби, кации;
тенеке, напрспток.
дупка.

(4.1) Двете песни припаѓаат на: 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. современата македонска литература.
Б. модерната македонска литература.
В. македонската народна литература.

(4.2) Во првата песна (песната А) е употребена стилската фигура: 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. словенска антитеза.
Б. ономатопеја.
В. синестезија.

(4.3) Втората песна (песната Б) користи: 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. стандарден литературен јазик.
Б. задумен јазик.
В. стручен јазик.

(4.4) Во македонската литература овој вид поезија доминантно влијаела врз творештвото на: 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Кирил Пејчиновиќ.
Б. Димитар Миладинов.
В. Коле Чашуле.
Г. Димитар Солев.

5 **Прочитај ги извадоците од романот *Крпен живот* од Стале Попов и одговори на прашањата.**

А. Доста слуша натажена, дури се поразлигави малку. Се исекна неколку пати во шамивчето, што му направи голем впечаток на дедо Петка, ги избриша солзите и откако ја кладе раката пред устата, потпрена на лактот и колената, отвори да зборува не полошо од дедовците:

- Море, дејди вујко, дејди родителу. Лели ме ватил такцирот - се ќе ми дојде, и до уши, и до глава. Ногу арно зборува дедо Петко; ошче поарно ти. Јас сум решила црн Ѓуптин да зема, вдовица до векот нема да седа. Лели пак к'сметот го навеа вој сирома, ја су готова да ода макар во сињо море. Токо, едно сакам дедо Петко да му каже: јас не сакам од него ни лири, ни вранги, ни бели меџудии. Не су кобила да се продавам. Колку за нишан, нека прате колку му душа кабули.

Б. - Шо направи, дедо Петко, со нашата работа? Имаш некој абер од кај Трибор или ошче е јалово?- го праша Илко дедо Петка и зачека.

Дедо Петко се понасмевна: Полека, внучко, полека, тие работи не бидуат така веднаш. Човек од магаре паѓа пак починува, не пак на жената ѝ умрел вчера мажот, а ние - де да а грабиме! Токо, знајш шо? Работата е на добар пат. Вчера вечер си дојде Димо Тушев и ми рече дека пратила здравоживо да појда пак. Значи, ќе а преметниме преку рид, само трпение. Ете, ошче печес дена, ќе се намана јас пак и ќе видиме ка ќе излезе.

- Ајде, дедо Петко, ајде, ќе ѝ киниш челите, ако сака господ. Најстина на старос, токо коа тој шо рекол: „на староси два радоси“. И јас така. Ме ватил такцирот, ќе се права зет на старос. Ама, ела зло: без тебе полошо! Само гледај побрго: дури е жешко железото се чука. Дури е пресна да а преврлиме, да не се најде некој друг брат да а претера некаде по Тиквешијата долу.

С. Попов, ***Крпен живот****,*
Македонска книга, 1970

(5.1) Што не сака Доста, според извадокот даден под А?

1 поен

(5.2) Кој обичај е претставен во извадокот означен под Б?

1 поен

(5.3) Каде се одвива дејството во романот?

1 поен

(5.4) Определете го жанрот на романот *Крпен живот* според темата.

1 поен

(5.5) Зборовите *к'смет* и *нишан* според потеклото се:

1 поен

6 **Прочитај го внимателно извадокот од драмата *Црнила* од Коле Чашуле и заокружи ги точните одговори на поставените прашања.**

ЛУКОВ
(*Правејќи обид да го смири Младичот, да го покори.*)
Централниот комитет реши да премавне еден многу опасен предавник и изрод на нашиот народ. Бидејќи имињата изостануваат, ќе ви кажам засега само дека Централниот комитет го смета неговото премавнување како прва и основна задача на нашата организација. Понатаму, бидејќи станува збор за лице од навистина демонски формат, за човек пеколно лукав, расипан...

ФЕЗЛИЕВ
...Со неколку збора: станува збор за лице обдарено со неколку непријатни својства. Едното е - усетот да ги открива своите убијци уште пред тие да го извадат револверот и да ги спружува на улица без особени церемонии. Токму затоа и ве распрашував, преѓеска, дали сте стрелале во жива цел. Сега, пак, ќе ве посоветувам само едно: ако сакате да останете жив, не дозволувајте ѝ на соодветната личност да се сврти. Стрелајте од грб и гледајте да погодите уште со првиот куршум.

ЛУКОВ
Колегава малку увеличи некои работи, но сепак останува дека е од решителна важност да стрелате без тој да ве сети. Ние сме му сите познати и затоа нашата ролја во акцијава ќе се сведе да ве помогнеме и да ве заштитиме, се разбира ако стане нужда.

МЛАДИЧОТ
Кога треба да биде убиен?

ЛУКОВ
Секој ден од неговиот живот е од непоправлива штета за нашиот народ.

МЛАДИЧОТ
Утре?

ИВАН
Вам - ви се брза?

ФЕЗЛИЕВ
И... дури не прашате кој е човекот што треба да го убиете?

МЛАДИЧОТ
Тоа не е моја грижа, туку грижа на организацијата.

ФЕЗЛИЕВ
И сосем не те интересира кого... убиваш?

МЛАДИЧОТ
(*В лице.*)
Зар се важни имињата на предавниците? За мене е достатно кога организацијата ќе рече за некого дека е предавник.

ФЕЗЛИЕВ
Само уште ова: како си ја замислувате вие - организацијата?

МЛАДИЧОТ
Јас не ја замислувам, јас ѝ припаѓам.

К. Чашуле, ***Црнила****,*
Култура, Македонска книга, Мисла, Наша книга, 1989

(6.1) Темата што ја разработува драмата *Црнила* се засновува врз:

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

1 поен

А. митот.

Б. антропологијата.

В. историјата.

(6.2) Со кои одлики е прикажан Младичот во извадокот и во драмата во целина?

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

1 поен

А. Бунтовник, кој не ги почитува надредените.

Б. Идеалист, верен на организацијата.

В. Себичен човек, посветен на својот интерес.

(6.3) Насловот на драмата симболично упатува на:

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

1 поен

А. трагедија на сопружничко неверство.

Б. пропаста на патријархалните вредности.

В. апсурдот на предавството.

(6.4) Принципот врз кој се темели дејствувањето на Младичот е:

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

1 поен

А. искуство.

Б. мудрост.

В. искреност.

(6.5) Содржината на извадокот е предадена преку:

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

1 поен

А. дијалог.

Б. монолог.

В. монолог/дијалог.

7 **Прочитај ја внимателно песната *Трета молитва на моето тело* од Ацо Шопов и одговори на поставените прашања.**

ТРЕТА МОЛИТВА НА МОЕТО ТЕЛО

Што си: девојка, жена, мајка: Што си
ти што бдееш пред овој храм во кој со тишина се лечи
телото мое молитвено што клечи.
Светлина ли, мрак ли твоето идење му носи.
Што си: девојка, жена, мајка, што си?

Што си ти застаната со спокој темен
пред ова тело чиј глас со виј го гони
ветерот што лута под тајни небосклони,
чиј глас е жед и виј на вијот земен.
што си ти застаната со спокој темен?

Што си ти: девојка, мајка, жена,
ти - скаменета пред влезот на овој храм
со моќно име: ПОБЕДУВАМ
па ова тело возвишено го крена.
Што си ти: девојка, мајка, жена?

Ацо Шопов, ***Песни,***
Македонска книга, Мисла, Култура, 1988

1 поен

(7.1) Во историскиот развој на македонската литература, Ацо Шопов е претставник на:

____

____

1 2

1 поен

(7.2) Кому му се обраќа лирскиот субјект во оваа песна?

____

____

1 2

1 поен

(7.3) Со кои зборови е опишано доаѓањето на жената во четвртиот стих од првата строфа?

____

____

1 2

1 поен

(7.4) Која стилска фигура е употребена во стихот „*Што си ти: девојка, мајка, жена?*“ ?

____

1 2

1 поен

(7.5) Во кој стих од првата строфа од песната е употребен контраст?

____

1 2

8 **Дополни ја дефиницијата за акцентот во македонскиот јазик со еден од понудените одговори.** 1 поен

По однос на местото акцентот во македонскиот јазик кај трисложните и повеќесложните зборови паѓа на ______________________________.

(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. третиот слог од крајот на зборот.
Б. последниот слог од зборот.
В. првиот слог од зборот.

9 **Именките *бакар*, *шеќер*, *песок* се:** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. сопствени именки.
Б. материјални именки.
В. апстрактни именки.

10 **Членуваната форма на именката *воденица* е:** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. воденици.
Б. воденичар.
В. воденицана.

11 **Формата на глаголската именка од глаголот *учи* е:** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. учење.
Б. учејќи.
В. учен.

12 **Определи во кое време се употребени глаголските форми во следнава реченица: „*Се наполнија бочвите, дојдоа гостите*“.** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Минато определено свршено време.
Б. Минато определено несвршено време.
В. Минато неопределено време.

13 **Во именките *рака*, *раце* и *раченце* ја имаме гласовната промена:** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. обезвучување на крајот на зборот.
Б. едначење по звучност.
В. редување (замена на гласовите).

14 **Наставките за членување на придавката *висок* во еднина машки род се:** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. от, он, ов
Б. та, на, ва
В. ти, те, то

15 **Заокружи ја формата што изразува приближна бројност во македонскиот јазик.** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Десетмина.
Б. Десетина.
В. Десетти.

16 **Кој од следниве три збора е прилог?** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Капење.
Б. Далеку.
В. Далечина.

17 **Основата на македонскиот стандарден јазик ја сочинуваат говорите од:** 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. северното македонско наречје.
Б. западното македонско наречје.
В. југоисточното македонско наречје.

18 **Напиши текст на тема:**
„*Влијанието на семејството врз изборот на професијата на човекот*".

13 поени

Текстот треба да има 300 - 400 збора.

Во текстот:
- *искажи го своето мислење почитувајќи ги правилата на стандардниот јазик;*
- *почитувај ги правилата за обликување на композицијата (вовед, главен дел/разработка на темата, заклучок);*
- *опфати го предвидениот број зборови;*
- *искажувај се со јасни и поврзани мисли.*

јазик	
1	2
композиција на текстот	
1	2
содржина	
1	2

19 **Напиши текст за одржаната еколошка акција во твојот град во форма на извештај за училишниот весник на тема „*Човековата негрижа - причина за еколошки катастрофи во мојот град*“.**

13 поени

Текстот треба да има 100 - 150 збора.

Во извештајот наведи ги:

- *датумот кога се случила катастрофата;*
- *името на фабриката која испуштила отровни материи и направила штета во природата;*
- *последиците врз живиот свет во блиската река и природната околина;*
- *почитувај ја формата на пишување - ИЗВЕШТАЈ;*
- *почитувај го определениот број на зборови (100-150).*

јазик	
1	2
композиција на текстот	
1	2
содржина	
1	2

20 Прочитај го следниов текст и заокружи ги точните одговори на прашањата.

НАЈНЕОБИЧНИТЕ РЕСТОРАНИ ВО СВЕТОТ

Националните кујни престанаа да бидат предизвик на рестораните од нашево ултрамодерно време. Во потрагата по нешто поинакво, нешто невидено и оригинално, главна карактеристика станаа необичните менија, но и необичните кулинарски концепти. Светот сè помалку сака само да јаде, а сè повеќе сака да доживува и спознава јадејќи. Во најнеобичните ресторани што постојат на Земјинава топка, вечерата ја сервираат нинџи, ви се нуди необично приготвен елен во чинија од мраз, додека вие седите во темница или, можеби, на стол што, на пример, рее високо во воздухот...

Самите менија се во служба на генералниот концепт, па така трите одредници што, каде и како јадете стануваат сосем рамноправни. Заборавете ги неугледните маалски кафеанчиња со одлично јадење, луксузните ресторани со (пот)просечни вкусови... и почнете да мечтаете за еден сосема нов пристап кон храната, но и кон себеси, како еден нејзин консумент.

Ел Були

Ел Були е многу повеќе од ресторан, тој е вистинска кулинарска оаза што 6 месеци постои сред пустината на секојдневието. Останатите 6 месеци се затвора за да ви недостасува, за да го посакате местово, само навидум обично, само навидум кафеана. *Ел Були* е вистинска гастрономска мека на гурманските аџии од сите меридијани. Во него нема јадење што посебно се истакнува, зашто сè што ќе се послужи е врвно дело на кулинарската уметност, вистински експонат за сетилата. Според жирито на престижното списание „Ресторан“, *Ел Були* веќе три години со ред е најдобриот ресторан во светот. Се наоѓа во гратчето Росес на брегот на Коста Брава во Шпанија и работи од април до септември, а резервациите се прават една година порано. Има вкупно 8 000 места во текот на една сезона за коишто се пријавуваат околу половина милион луѓе. Секоја вечер, 50 готвачи нагостуваат најмногу 50 гости. Главниот готвач - Феран Адриа Акоста (1962) по завршувањето на сезоната се повлекува во своето готвачко ателје / лабораторија во Барселона каде што одново го обмислува целосното мени за наредната година. Вечерите во овој ресторан се неколкучасовни и вклучуваат триесетина јадења. Порциите се мошне мали, но затоа секоја е приказна за себе. За да биде доживувањето целосно, мора внимателно да се следат упатствата на готвачите. Се служат коктели во форма на снежна коцка, тенки листови, навидум хартиени, пропрскани со цветчиња во интензивни бои, всушност, чили „јајца“ од кои по кршењето во устата ви се излева топла кремаста жолчка со вкус на карамела, кутии со кавијар каде што „бисерчињата“ прилегаат на кавијар, но имаат вкус на овошје... Квалитетот на понудените јадења во *Ел Були* е исклучителен. Сопствениците велат дека „готвењето е јазик со кој најдобро се изразуваат: креативноста, хармонијата, среќата, убавината, поезијата, сложеноста, магијата, хуморот, провокацијата и културата“. Сето тоа го има во секоја чинија одделно во *Ел Були*.

(Клуб 360, ноември 2008, бр. 63; О. Ќ.).

(20.1) Која е главната карактеристика на ресторанитe од нашето ултрамодерно време?
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

1 поен

А. Необични менија, необични кулинарски концепти на готвење.
Б. Необична архитектура.
В. Необична музика.

(20.2) Што сакаат луѓето денес во новите модерни ресторани?
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

1 поен

А. Да се дружат јадејќи.
Б. Да водат деловни разговори јадејќи.
В. Да доживуваат и спознаваат јадејќи.

(20.3) Каков вид порции се служат во ресторанот *Ел Були*?
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

1 поен

А. Обилни порции.
Б. Мали и креативни порции.
В. Еднолични порции.

(20.4) Што се изразува со готвењето во ресторанитe како што е *Ел Були*?
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

1 поен

А. Одликите на националната кујна.
Б. Креативност, хармонија, среќа, убавина, поезија.
В. Правилниот сооднос на јаглехидратите, протеините и мастите.

(20.5) Во следнава реченица „*Националните кујни престанаа да бидат предизвик на ресторанитe од нашево ултрамодерно време*“ придавка е зборот:
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

1 поен

А. предизвик.
Б. ултрамодерно.
В. ресторанитe.

21 **Прочитај го следниов текст и одговори на прашањата.**

НАЈПОЗНАТИТЕ СВЕТСКИ БИБЛИОТЕКИ

Библиотеките се банки на човековото сеќавање. Дури и кога веќе не постојат како, на пример, Александриската библиотека, основана во третиот век пред нашата ера, а која изгорела со 700 илјади неповторливи пергаменти! Но, во нашите времиња вакви „банки“ се многубројни. Најголемата библиотека се наоѓа во „Ветената земја“.

Конгресната библиотека

Конгресната библиотека е регистрирана како најголема светска библиотека во Гинисовата книга, базирајќи се на просторот што го зафаќа колекцијата книги.

Таа се наоѓа во Вашингтон и во линеарна должина има 850 километри рафтови. Колекцијата надминува 29 милиони книги и други печатени материјали на 470 јазици, повеќе од 58 милиони ракописи, ги содржи најретките книги, вклучувајќи ја и Гутенберговата Библија, 1 милион примероци од светските весници, 4,8 милиони мапи и др.

Библиотеката на Велика Британија

Се наоѓа во Лондон и има колекција од 25 милиони книги. Во март 2004 год. библиотеката имаше 11,2 милиони монографии. Како депозитна библиотека, таа ги презема копиите на приближно сите книги печатени во Британија, како и на оние печатени надвор, но кои се преиздаваат во земјата. Таа годишно се надополнува со околу 3 милиони изданија. Како институција, Британската библиотека е нова во споредба со оние од другите земји.

Таа е основана во 1753 год., но пред тоа библиотеката на Велика Британија била дел од Британскиот музеј.

Националната библиотека на Кина

Се наоѓа во Пекинг и е трета најголема библиотека во светот и најголема библиотека во Азија. Има колекција од 22 милиони тома, каде припаѓаат 1,6 милиони стари книги.

Нејзината претходничка, библиотеката на главниот град, основана е на 24 април 1909 год. од династијата Кинг. Службено, прв пат е отворена по Револуцијата во 1912 година. Во 1928 год. е преименувана во Национална библиотека на Кина. Неа ја посетуваат приближно 6 до 7 илјади посетители дневно.

Националната библиотека на Германија

Тоа е спој на Националната библиотека на Источна Германија, основана во 1912 год., со Франкфуртската, основана во 1947 год., а која подоцна е наречена Национална библиотека на Западна Германија.

Националната библиотека на Германија има колекција од 18,8 милиони книги, а освен тоа има 4 милиони изданија од друг вид. Поделена е во неколку згради, во Лајпциг се наоѓаат околу 13 милиони изданија, во Франкфурт 7,8 и во Берлин 1,2 милиони изданија. Во овие три згради, центрите се фокусирани врз различни научни дисциплини.

(Вест, 2008)

(21.1) Што претставуваат библиотеките за човештвото?

1 поен

(21.2) Која е најголемата библиотека во светот?

1 поен

(21.3) Која позната ретка книга се наоѓа во Конгресната библиотека во Вашингтон?

1 поен

(21.4) Чиј дел порано била Британската библиотека?

1 поен

(21.5) Во кој град се наоѓа Националната библиотека на Кина?

1 поен

(21.6) Определете го подметот во наведената реченица: „*Во библиотеката се регистрирани приближно дваесет и пет милиони книги*“.

1 поен

22 **Прочитај го следниов текст и одговори на прашањата.**

ПОРОЦИ И ФОБИИ НА ГОЛЕМИТЕ ЛУЃЕ

Да бидеш голем човек нималку не значи да бидеш недопрен од пороци, стравови и разни фобии.

Абрахам Линколн:

Тој бил 16-тиот претседател на Соединетите Американски Држави и е познат како еден од најголемите лидери на оваа земја. Исто така, тој е познат и по својот шешир, којшто не го симнувал никогаш. Линколн имал обичај во него да носи низа работи како, писма, сметки, печати, моливи итн.

Ханс Кристијан Андерсен:

Еден од најпознатите писатели на приказни за деца и возрасни, Ханс Кристијан Андерсен има голем страв дека може да биде прогласен за мртов и да биде погребан жив. Тој речиси секогаш со себе носел едно писмо во кое пишувало дека доколку некој го најде во бесвесна состојба, без да дава знаци на живот, не треба да верува дека тој е мртов додека не биде детално прегледан од лекар.

Петар Велики:

Рускиот цар Петар Велики бил еден од оние големи и славни луѓе кои освен својата големина имаат и сосема неразбирливи стравови и пороци. Петар Велики имал една фобија која траела од 1689 до 1725 год., а се однесувала на мостовите. Рускиот цар се плашел да помине од едната на другата страна на мостот.

Чарлс II:

Кралот на Англија, Шкотска и Ирска, Чарлс II, којшто раководел со земјата од 1660 до 1685 имал еден многу чуден и интересен обичај. Тој собирал прав од египетските мумии на фараоните и ја размачкувал врз своето тело. Тој сметал дека така може да стекне „античка големина“ од египетските фараони.

Енрико Карусо:

Големиот оперски пејач Енрико Карусо, којшто почина во Неапол на 48 години, освен што беше одличен тенор, бил и многу суеверен човек. Тој се консултирал со астролог секогаш кога требало да патува преку океанот. Освен тоа, тој никогаш не заминувал на пат во вторник или петок бидејќи, според суеверието, овие денови се несреќни.

Рихард Вагнер:

Секогаш кога германскиот композитор Вагнер диригирал со оркестарот на Феликс Менделсон носел бели ракавици. По изведбата Вагнер ги вадел ракавиците и ги фрлал на земја за да ги земе некој чистач. Тоа го правел затоа што Менделсон бил Евреин, а Вагнер анти-Семит.

(Флоарт Прес, 2007)

(22.1) **Што носел Абрахам Линколн, претседателот на Соединетите Американски Држави, во својот познат шешир?**

1 поен

(22.2) **Од што стравувал Ханс Кристијан Андерсен во текот на својот живот?**

1 поен

(22.3) **Каква фобија имал Петар Велики, рускиот цар?**

1 поен

(22.4) **Каква навика имал Чарлс II, кралот на Англија, Шкотска и Ирска?**

1 поен

(22.5) **Каков бил односот на Рихард Вагнер кон Евреите?**

1 поен

(22.6) **Наведи ги прилошките определби за време во следнава реченица: *„Освен тоа тој никогаш не заминуваше на пат во вторник или во петок бидејќи, според суеверието, овие денови се несреќни.”***

1 поен

23 **Прочитај го следниов текст и заокружи ги точните одговори на прашањата.**

ПРИКАЗНИ ЗА ГРАДОТ СО СЕДУМ ПОРТИ НА ПЕТ ЈАЗИЦИ

„Скопје е град со седум влезови и седум излези. Исто како и човечката глава која има исто седум шуплини, отвори. Запишаната легенда за Скопје вели дека токму на овој простор имало една карпа која била многу цврста и затворена од сите страни. Некој си митски јунак тогаш ја пробил. И направил седум пристапи. Тука настанало Скопје“, вели професорот Ферид Мухиќ кој е автор на најновата монографија за главнот град на државава. Монографијата излегува во два тома, а предвидено е да се печати на пет јазици.

Веќе се излезени на македонски и на англиски јазик, во 5 000 примероци, а нивната промоција ќе биде на крајот на август. Тимот кој заедно со Мухиќ ја подготви оваа книга, а која, како што вели авторот, е „обид да се даде нешто повеќе од информација за Скопје“ се фотографот Румен Ќамилов и дизајнерот на книгата Владимир Боројевиќ. Ја издава Градот Скопје, а е потпомогната од неколу странски невладини фондации, меѓу кои најмногу придонела невладината организација од Тоскана.

„Се работи за две книги од по 64 страници. Првата е со наслов 'Скопје градот со седум порти', а втората е насловена како 'Скопје град за откривање'. Додека во првата е воведот за Скопје, како и сите потребни податоци за намерникот во овој град, втората книга е приказната за Скопје, легендите, историјатот, знаменитостите, животот во него. Идејата или легенда за седумтте порти ќе биде онаа што отсега ќе се обидеме да ја инсталираме како основна за градот. Како што Њујок е познат како Големото јаболко, Париз како Град на светлината, Рим, Вечниот град или Град на седум брега, Скопје ќе биде Град на седумте порти”, вели Мухиќ.

Двете книги на монографијата се даваат заедно со најновата мапа на Скопје и околината.

Ферид Мухиќ инаку е автор и на монографија за Македонија, во издание на „Табернакул“, која е со наслов „Македонија - копчата на светот“.

(„Вест“, 17.08.2006 г.)

(23.1) Според стилот дадениот текст е: 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. уметничко-литературен.
Б. публицистички.
В. административен.

(23.2) Автор на книгата „Скопје градот со седум порти“ е: 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Владимир Боројевиќ.
Б. Румен Ќамилов.
В. Ферид Мухиќ.

(23.3) Од колку книги е составена монографијата за градот Скопје? 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Две книги.
Б. Три книги.
В. Четири книги.

(23.4) Со што се поистоветуваат седумте влезови и излези на Скопје? 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. Со човечкото срце.
Б. Со човечкото тело.
В. Со човечката глава.

(23.5) Книгата „Скопје град за откривање“ е напишана според: 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. вистински настан.
Б. запишана легенда.
В. научно истражување.

(23.6) Градот Скопје е познат како град: 1 поен
(заокружи ја буквата пред точниот одговор)

А. на седум порти.
Б. на седум брега.
В. на седум рида.

24 **Прочитај го следниов текст и одговори на прашањата.**

КОЛКУ Е РЕДОК ЖИВИОТ СВЕТ

До пред околу 30 години опсегот на условите што се сметале за неопходни за живеење, на пример температура и влажност, бил многу тесен. Во меѓувреме, научниците ги откриле екстремофилите - организми што опстануваат во екстремни услови, кои живеат во најнеповолни средини на Земјата. Тие опстануваат длабоко во внатрешноста на ледените плочи или во зовриена вода околу пукнатините на океанското дно. Некои од нив живеат во заедници до кои не допира сончева светлина и ја употребуваат енергијата од хемиските извори. Екстремофилите се доказ дека живиот свет се создава во широк опсег на услови. Некои научници сè уште се надеваат дека ќе пронајдат облици на живот во Сончевиот систем надвор од Земјата, иако проучувањата на најповолната планета за тоа, Марс, досега дале негативни резултати.

Многу научници веруваат дека постојат живи суштества надвор од Сончевиот систем. Научниците најмногу ги интересира дали на толку голема оддалеченост постојат интелигентни облици на живот со кои е можно да се воспостави врска. Во шеесеттите години на 20 век американскиот радиоастроном Френк Дрејк (род. 1930) ја создаде равенката со која се предвидува бројот на цивилизациите во галаксијата способни за меѓуѕвездена комуникација. Бидејќи вредноста на речиси ниеден фактор во равенката не може точно да се одреди, резултатите може да имаат вредност од помалку од еден до неколку милиони, во зависност од проценувањето на вредноста на факторот. Во секој случај, разумно е да се претпостави дека во Млечниот Пат би можеле да постојат барем неколку такви цивилизации.

(Вселена, Младинска книга,
Скопје 2008, стр. 53)

(24.1) Во какви средини живеат екстремофилите?

1 поен

(24.2) Како опстануваат организмите на Земјата што се без сончева енергија?

1 поен

(24.3) Во какви услови се создава живиот свет?

1 поен

(24.4) Која планета, освен Земјата, е најповолна за живот во Сончевиот систем?

1 поен

(24.5) Колкава е вредноста на резултатите добиени од равенката на Френк Дрејк?

1 поен

(24.6) Која прилошка определба за место е употребена во реченицата *„Во меѓувреме, научниците ги откриле екстремофилите - организми што опстануваат во најнеповолни средини на Земјата“.*

1 поен

01010109

ПРАЗНА СТРАНИЦА